

СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА

на Община Сапарева баня

Счетоводната политика на община Сапарева баня е разработена в съответствие с изискванията на НСС 1 "Представяне на финансови отчети". Тя представлява съвкупност от организационно - методологически принципи и способности на регистриране, оценка, и обработка на счетоводна информация, като включва определени концепции, правила, процедури и практики, възприети от Общината за отчитане, отразяване и представяне на информацията от дейността ѝ във финансовия отчет.

Счетоводната политика на Община Сапарева баня е система от принципи, изходни положения, концепции, правила бази и процедури, възприети за отчитане на бюджета и други видове дейности, както и за представяне на отчетната информация във финансов отчет. Счетоводната политика е съобразена с изискванията на Закона за счетоводството, Сметкоплана на бюджетните организации за 2014 год. и ДДС № 20 от 14.12.2004 год. на Министерство на финансите, за прилагане на Национални счетоводни стандарти за бюджетните предприятия, които не противоречат на ДДС № 14 от 30.12.2013 г. и други дадени указания от МФ. Резултатната финансова информация при прилагането на счетоводната политика осигурява:

- предпоставка за вземане на необходимите управленски решения при разпределянето и изразходването на бюджетни кредити в
- достоверно представяне изпълнението на бюджета;
- възможност за икономически анализ и оценка на риска при изпълнение на бюджета и др.

За бюджетните и сметките от европейския съюз се прилага отчетност на касова основа, в съответствие с Единната бюджетна класификация. Финансово-правната форма, чрез която се регламентират приходите и разходите, управлението на финансите и имуществото са Закона за местното самоуправление и местната администрация, Закона за публичните финанси и Закона за държавния бюджет на Република България.

Основната цел на единната счетоводна политика, прилагана от всички бюджетни звена на община Сапарева баня е да дава сигурност, че информацията, съдържаща се във финансовия отчет е надеждна и безпристрастно отразява сделки и събития със сходен характер.

Счетоводната отчетност на второстепенните разпоредители, утвърждаване ежегодно с решението на Общински съвет Сапарева баня се осъществява от три филиални счетоводства. Счетоводната политика на община Сапарева баня е разработена в съответствие с изискванията на НСС 1 "Представяне на финансови отчети". Тя представлява съвкупност от организационно - методологически принципи и способности на регистриране, оценка, и обработка на счетоводна информация, като включва определени концепции, правила, процедури и практики, възприети от Общината за отчитане, отразяване и представяне на информацията от дейността ѝ във финансовия отчет.

Счетоводната политика е регламентирана от:

- Закона за счетоводството;
- ДДС 20/14.12.2004г.;
- Сметкоплан на бюджетните предприятия, утвърден в съответствие с разпоредбите на чл.164 , ал.1 от Закона за публичните финанси с ДДС №14/30.12.2013г от Министъра на финансите

- Индивидуален /вътрешен/ сметкоплан;
- Други указания на Министерство на финансите;
- Специфични нормативни актове, свързани с дейността на Общината;
- Други вътрешни документи.

Основна цел на прилаганата счетоводна политика е да се даде сигурност, че информацията, съдържаща се във финансовия отчет:

- е надеждна;
- представя достоверно резултатите и финансовото състояние на общината;
- отразява икономическата същност на събитията и операциите;
- е неутрална и безпристрастна;
- е пълна във всички съществени аспекти.

Счетоводната дейност на Общината се осъществява при спазване на изискванията на **принципите на чл.4 от Закона за Счетоводство:**

-Текущо начисляване - приходите и разходите, произтичащи от сделки и събития, се начисляват към датата на тяхното възникване, независимо от момента на получаването или плащането на паричните средства, или техните еквиваленти и се включват във финансовия отчет за периода, за който се отнасят;

-Съпоставимост между приходите и разходите – разходите, извършени във връзка с определена сделка или дейност се отразяват във финансовия отчет за периода, за който се отнасят приходите, а приходите се отразяват за периода, за който са отчетени разходите. Разходите се признават на база на директната връзка с приходите, по конкретни носители на приходи;

-Предимство на съдържанието пред формата – сделките и събитията се отразяват счетоводно съобразно тяхното икономическо съдържание, същност и финансова реалност, а не формално според правната им форма.

-Запазване при възможност на счетоводната политика от предходния отчетен период – постигане на съпоставимост на счетоводните данни и показатели през различните отчетни периоди.

- Независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс – всеки отчетен период се третира счетоводно сам за себе си независимо от обективната му връзка с предходния и със следващия отчетен период, като данните от финансовия отчет.

-Документална обоснованост – всяка стопанска операция да бъде документирана със съответен документ, отговарящ на изискванията за съставяне документи, съгласно действащото законодателство.

За целите на отчетността, контрола и управлението на публичните финанси се прилагат още следните изисквания:

-Целево изразходване на средствата при спазване разпоредбите на Закона за бюджета, Указанията на МФ и други нормативни документи, уреждащи бюджетната и финансова дисциплина;

-Откритост – бюджетът, неговото изпълнение и отчет са публични.

Общината прилага завършена и взаимосвързана система от счетоводни сметки, позволяваща поддържане на основното счетоводно тъждество:

Активи = Пасиви + Собствен капитал

Текущата счетоводна отчетност се осъществява чрез единен софтуер и система на индивидуално прилагани счетоводни сметки.

Организация на бюджетното счетоводство в отчетни групи (стопански области)

Въз основа на структурата на публичните финанси, регламентирана в ЗУДБ, Закона за публичните финанси, отчетността в Община Сапарева баня е организирана в три обособени отчетни групи (стопански области), "Бюджет"; „Сметки за средства от Европейския съюз” („СЕС”) и „Други сметки и дейности” („ДСД”).

ОТЧЕТНОСТ НА БЮДЖЕТНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ-ОБЩИНА САПАРЕВА БАНЯ

ГРУПА "БЮДЖЕТ"	ГРУПА "СЕС"	ГРУПА "ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ"
- бюджет на <i>първостепенния разпоредител</i> с бюджет - бюджети на <i>подведомствени разпоредители</i> с бюджет - <i>приравнени на бюджет</i> средства, операции и дейности	- сметки за <i>средства от ЕС</i>, администрирани от <i>Националния фонд</i> - сметки за <i>средства от ЕС</i>, администрирани от Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие” - сметки за <i>други средства от ЕС</i> - сметки за средства по <i>други международни програми</i>	- обособени сметки за <i>чужди средства</i> (доколкото такива операции не се извършват от „БЮДЖЕТ” и „СЕС”) - <i>капитализация на дълготрайни материални активи</i>, изписани на <i>разход</i> в групи „БЮДЖЕТ” и „СЕС” при придобиването им - дейности по <i>принудително изпълнение и конфискация</i> - <i>други позиции</i>, определени от МФ

Индивидуалният сметкоплан на Общината е разработен в съответствие с утвърдения от Министъра на финансите Сметкоплан на бюджетните предприятия (СБП). Структурата му е изградена на четири нива – раздели (едноцифрен код), групи (двучифрен код), подгрупи (трицифрен код) и синтетични счетоводни сметки (четирицифрен код). За отчитане на вътрешните специфики на Общината и изготвянето на отделни отчети по стопански дейности, се използват аналитични сметки с 5-ти и 6-ти знак.

С оглед разграничаване на разходите и приходите по различните европейски проекти, за всички синтетични сметки в област "СЕС" се въвежда аналитичност до 5-ти и 6-ти знак, като за всеки проект се разкрива отделна номерация на сметките.

Прилаганата форма на счетоводство в Общината е двустранно счетоводно записване с автоматизирана обработка на счетоводната информация със съставяне на информация на постоянни информационни източници. Използваната счетоводна програма при спазване изискванията на българското финансово законодателство е "ФСД", а

програмата за изготвянето на Счетоводното отчитане се осъществява хронологично и систематично, при използване на първични счетоводни документи.

Движението на счетоводните документи от момента на тяхното получаване (съставяне, обработване), до момента на предаването им в счетоводния архив се осъществява, съгласно утвърден от кмета на общината Правилник за документооборота на счетоводните документи в Община Трявна.

Всеки второстепенен разпоредител към Общината изгражда свой собствен индивидуален сметкоплан, като се съобразява с изискванията на СБП и разработения на негова основа вътрешен сметкоплан.

I. ОТЧИТАНЕ НА СТОКОВО-МАТЕРИАЛНИТЕ ЗАПАСИ

По сметката за материалните запаси /с/ка 3020/ се отчитат горива, канцеларски материали, храна, медикаменти и лекарства, учебни материали и помагала, постелен инвентар и работно облекло, консумативи и други материали, които са на склад. С оглед на получаване на по-детайлна информация за движението на материалните запаси към синтетичната сметка 3020 се въвеждат аналитични сметки по видове материални запаси. В изпълнение на ДДС №14/30.12.2013г. периодично, до 30.09.2014г. следва да се прехвърлят отделните аналитични партии от закритите сметки 3021-3029 по съответните аналитични сметки към с/ка 3020.

Движението на материалните запаси се отразява чрез складови разписки при заприхождаване и искания или протоколи при тяхното изписване. Стоково-материалните запаси се отписват по метода на средно претеглената стойност.

Материалните запаси в употреба се отчитат по зад балансови сметки като други активи в употреба, изписани като разход.

На бракуване подлежат стокowo-материални ценности, станали негодни и неупотребяеми поради повреда или износване. Предложения за бракуване на стокowo-материални ценности се правят от инвентаризационните комисии, извършващи проверки на стокowo-материалните запаси. За бракуването на стокowo-материалните запаси със заповед на Кмета на общината се назначава комисия, като при извършване на инвентаризацията бракуването може да бъде възложено и на инвентаризационната комисия.

Отчитането на липсите и начетите на материалните запаси и другите активи се извършва, като се има предвид следното:

- всички липси и брак на материални запаси и други балансово признати активи, независимо от причината (по вина на материално-отговорното лице, при форсмажорни обстоятелства, кражби и др.), се отчитат чрез сметка 6993, която се дебитираща с цялата отчетна стойност на актива срещу кредитиране на съответните сметки от раздели 2, 3 и 5.

При липси и брак по вина на материално отговорно или друго лице, при които възниква вземане на бюджетното предприятие от това лице, в допълнение към операцията се взема и счетоводно записване, за отразяване вземането по съответната разчетна сметка, като се съставя сч. статия: Д-т с/ка 4213/ К-тс/ка 7198 със справедливата стойност на материалния запас или актива.

При наличие на кражба с неустановен извършител се взема счетоводна операция за отразяване на вземането като условно по съответните задбалансови сметки, като се съставя сч. статия: Д- с/ка 9289/К-т с/ка 9981.

При закупуване на материални запаси и други активи със значителна по размер отстъпка (например на половин цена), която не е обусловена от обичайната търговска политика и практика на доставчика, не произтича от обичайна или извънредна разпродажба на активи и при конкретните обстоятелства и условия може да се разглежда като форма на безвъзмездно предоставени средства от страна на доставчика, активите се завеждат по справедлива стойност, а разликата между нея и действително

фактурираната/платената сума се отчита по сметките от група 74 от СБП (сметките за получени трансфери в натура).

Предоставените предметни награди на персонала по повод годишнини, юбилеи и други подобни случаи, се отчитат като разходи за материали.

Конфискуваните активи и активите, придобити като реализация на залог и чрез други форми на обезпечения, се завеждат по справедлива стойност.

При предоставяне на материални запаси и други активи на персонала на общината, те се отчитат като безвъзмезден трансфер в натура, когато това предоставяне не зависи от извършваната работа от персонала (например извънредни събития).

При предоставяне на персонала на материални запаси, които се използват за целите на дейността на общината, те се отчитат като разходи за материали.

При предоставяне на материални запаси, които по същество представляват форма на възнаграждение в натура за извършена работа, те се отчитат като разход за възнаграждение на персонала в натура и приход от продажба на съответния актив по справедлива стойност към датата на предоставяне. Дебитираща се сметка 6049 и се кредитират съответните сметки от подгрупа 711 по справедлива стойност. За отписване на актива по отчетна стойност се дебитираща сметка от подгрупа 611 и се кредитират съответните сметки от раздел 3.

С годишната инвентаризация членовете на инвентаризационните комисии преценяват необходимостта от преоценка.

II. ОТЧИТАНЕ НА ДЪЛГОТРАЙНИ МАТЕРИАЛНИ И НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

1. Един актив се признава и отчита като дълготраен когато :

- ❖ има натурално-веществена форма,
- ❖ използва се за продажба, отдаване под наем, за административни или други цели
- ❖ очаква се да бъде използван за по-вече от един отчетен период
- ❖ стойността на актива може надлежно да се изчисли
- ❖ от актива се очаква да се получат икономически изгоди

Земите, горите и трайните насаждения, инфраструктурните обекти, активите с историческа и художествена стойност и книгите за библиотеките се изписват на разход в момента на тяхното придобиване в отчетни области "Бюджет" и "СЕС", като се използва съответната сметка от индивидуалния сметкоплан от група 607 „Наеми и разходи за инфраструктурни обекти, земя и други активи и активи с художествена и историческа стойност“. Тези активи се признават балансово, като се завеждат в отчетна група "ДСД" по съответните сметки от група 220 "Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група/стопанска област Други сметки и дейности.", като се съставя счетоводната статия Д-т с/ка гр.22/ К-т с/ка 7609 "Коректив за капитализирани активи в отчетна група "Други сметки и дейности". За незавършените обекти се дебитираща с/ка 207 и след завършването им се прехвърлят по гр.22.

Тези счетоводни записвания не се отнасят за земи, които са прилежащи към сгради и съоръжения. Балансовото признаване на тези земи е в тази област, където са отчетени активите, към които земите са прилежащи, като за тяхното отчитане се използва с/ка 2010 "Прилежащи към сгради и съоръжения земи" . В случай, че по задбалансова сметка 9901 са заведени такива земи, те се прехвърлят като балансови активи в област "Бюджет" или "СЕС" , като се съставя сч. статия: за отписване 9981/9901 и за завеждане: Д-т 2010/ К-т 7992.

Ако по с/ка 203 "Сгради" е заведена сграда, заедно с прилежаща земя и в акта за общинска собственост е посочена една обща стойност , то следва на база справедлива стойност да се отдели земята, като се заведе по с/ка 2010 и със същата стойност да се намали стойността на сградата .

Прехвърлянето на активите от с/ки 9901- 9904 следва да се извърши поетапно до края на 2014г.

2. За признаването като ДМА на активи, отговарящи на условията по т.1 се прилага праг на същественост от 1000 лв, а за компютърните конфигурации- 500 лв.

Активи, попадащи в обхвата на т.1 но със стойности под определения праг задължително се отчитат като краткотрайни запаси, когато са на склад или се изписват на разход и се завеждат задбалансово, когато са в употреба.

По отношение на компютърната конфигурация, когато стойността на цялата конфигурация надвишава определения праг, съществените елементи (компютър и монитор) се завеждат като ДМА, независимо че тяхната индивидуална стойност може да е под определения праг. С разходите за последващата подмяна на стойностно несъществените елементи (клавиатура и мишка) не се променя стойността на вече признатите активи (т. е отчитат се като текущи разходи).

При незначителни или временни промени в цените на дадени активи, се запазва избраният подход на класифициране при тяхното последващо придобиване, независимо, че сумите може да се отклоняват от определения праг.

При трайни и съществени промени в стойността на дадени активи, водещи до нарушаване на съответния праг, следва да се промени класифицирането на активите в следствие на новите условия, като промяната следва да се приложи най-късно от началото на отчетната година, следваща периода, в който е установена необходимостта от промяна. Промяната следва да се приложи и спрямо съществуващите активи, като за целта следва да се вземат съответните записвания между сметките от група 20 и раздел.3

В случай, че даден краткотраен актив вече е изписан на разход, не се налага прекласифициране в ДМА и не се сторнира този разход.

3. Всеки актив се оценява по цена на придобиване, която включва покупната /включително мита и невъзстановени данъци/ и всички преки разходи.

В цената на придобиване на ДМА се включват разходите за проектиране, строителен и авторски надзор, както и изплащаните обезщетения на собственици за отчуждаване и сервитутни права .

В цената на придобиване не се включват финансовите разходи. В цената на придобиване не се включват разходите за обезщетения, които по същество представляват глоби, санкции или неустойки за виновно причинени загуби или вреди на трети лица при придобиването им.

4. Когато дълготрайните материални активи са придобити по стопански начин те се оценяват по себестойност.

5. Когато активите са получени в резултат на безвъзмездна сделка те се оценяват по справедлива стойност.

6. Когато активите са получени в резултат на апортна вноска по реда на Търговския закон , те се оценяват по оценка, приета от съда и всички преки разходи.

7. Всички замени на ДМА с други активи се отчитат като придобиване на активи и постъпления от продажба на ДМА, чрез използването на съответните сметки от подгрупи 614 и 714 . Замяната се оценява по справедливата стойност на заменяния или придобивания актив - която от двете е по-ясно определима.

8. Когато е налице очевидно неравностойна замяна на активи между бюджетно предприятие и небюджетно предприятие или физическо лице, съответната разлика под/над справедливата стойност на заменяния актив се отчита като капиталов/текущ трансфер в натура по сметките от групи 64 или 74 коригирана с всички преведени парични средства или парични еквиваленти.

9. Амортизация на дълготрайните материални активи не се начислява.

10. Дълготраен материален актив се отписва от баланса при продажба или когато актива е изваден от употреба окончателно и след отписването му не се очакват никакви други икономически изгоди

11. Най-малко веднъж на две години се извършва преглед на ДМА за обезценка. При този преглед се съпоставя отчетната стойност на ДМА с текущата възстановима стойност, съответстваща на оставащия полезен срок и потенциал на икономическа изгода на актива. С размера на обезценката се намаля стойността на актива, като се дебитира с/ка 7801.

12. Оценката на ДМА, които към края на годината са в процес на придобиване, следва да се основава на база на достигнатия етап на процеса/доставката/, а не въз основа на платените авансово суми на доставчика, освен ако те могат да се разглеждат като разумно приближение на разходите по придобиване, съответстващи на достигнатия етап.

13. Придобиването на ДМА по стопански начин се отчита по реда на раздел IV от ДДС 20/14.12.2004г. на МФ

15. Когато даден актив, класифициран като материален запас, започне да се използва като ДМА, този актив се отписва от съответната сметка за материални запаси и се завежда по съответната сметка от група 20 от СБП по отчетна стойност.

16. Когато се прави апортна вноска с ДМА в търговско дружество, операцията се третира като придобиване на финансов актив и като продажба на ДМА. Придобитото дялово участие чрез апорт не се измерва за отчетни цели нито по номиналната стойност на акциите (дяловете), нито по балансовата стойност на апортирания актив, а се прилага справедливата стойност на дълготрайния актив. Като база за оценяване се използва оценката на вещите лица по чл. 72, ал. 2 от Търговския закон тъй като тя представлява надеждна индикация за справедливата стойност на актива.

17. Съхраняваните конфискувани и придобити като обезпечение активи /ако има такива/, които по своето естество представляват ДМА, се отчитат като материални запаси по сметка 3310 от СБП до момента на тяхното разпределение или продажба. Такива активи, които остават за ползване, следва да се класифицират като ДМА по съответните сметки от група 20.

18. При отписването или придобиването на ДМА под каквато и да било форма не се допуска директна кореспонденция със сметките за собствения капитал.

19. При предоставени от небюджетни предприятия или физически лица ДМА за безвъзмездно ползване се спазват следните правила и процедури.

19.1 Получените за безвъзмездно временно ползване ДМА се отчитат по справедлива стойност като чужди ДМА по задбалансова сметка 9110. Когато за тези активи са извършени допълнителни разходи и подобрения, които задоволяват изискването за признаване на актив, тези разходи се завеждат балансово по сметка 2091. При връщането на актива и в случай, че не се възмездяват, тези разходи се изписват от баланса в кореспонденция със сметките от група 64 за предоставени капиталови трансфери в натура. В случай, че се възмездяват – отчита се продажба на този ДМА чрез използването на съответните сметки 6149 и 7149.

19.2 Когато срокът за безвъзмездно ползване покрива съществена част от очаквания остатъчен икономически живот на актива (над 75 на сто) се приема, че са прехвърлени в съществен размер основните рискове и изгоди, свързани с притежаването на актива. При тези обстоятелства, активът следва да се признае балансово към момента на получаването му за ползване по справедлива стойност. При последващо връщане, тези активи се изписват от баланса по отчетната им стойност към момента на връщането. Тези разпоредби *не се прилагат за сградите*

19.3. Когато ДМА се предоставят от общината на небюджетни предприятия или физически лица за безвъзмездно ползване, отчитането на тези операции се извършва, както следва:

Предоставените за безвъзмездно временно ползване ДМА продължават да се отчитат по баланса на общината. Извършените от ползвателя подобрения на тези ДМА подлежат на отчитане от бюджетното предприятие при връщането на актива и при условие, че може практически да се направи разумна и надеждна оценка (включително и чрез поискване и получаване на информация за това от ползвателя). Когато срокът за безвъзмездно ползване покрива съществена част от очаквания остатъчен икономически живот на актива (над 75 на сто), за отчетни цели се приема, че общината е прехвърлила на ползвателя в съществен размер основните рискове и изгоди, свързани с притежаването на актива. При тези обстоятелства, активът следва да се изпише от баланса към момента на предоставянето му. При последващо връщане, тези активи се завеждат отново в баланса срещу кредитиране на съответната сметка от група 64, ако е вероятно общината да получи изгода от последващо използване на актива. Повторното завеждане в баланса при връщане на актива не се извършва, ако предприятието не очаква да получи изгода от използването му или ако остатъчният полезен живот, както и евентуалните изгоди от ползването на актива са несъществени. Тези разпоредби не се прилагат за сградите, както и за всички активи, които са публична общинска собственост;

19.4 Когато ДМА са предоставени за безвъзмездно ползване на друго бюджетно предприятие се спазват следните правила и отчетни процедури:

При трайни и съществени промени в стойността на дадени активи, водещи до нарушаване на съответните прагове, следва да се промени класифицирането на активите в следствие на новите условия, като промяната следва да се приложи най-късно от началото на отчетната година, следваща периода, в който е установена необходимостта от промяна. Промяната следва да се приложи и спрямо съществуващите активи, като за целта следва да се вземат съответните записвания между сметките от група 20 и раздел 3. В случай, че даден краткотраен актив вече е изписан на разход, не се налага прекласифициране в ДМА и не се сторнира този разход;

Активи, които са публична държавна собственост и са предоставени за безвъзмездно ползване на общината, продължават да се водят по съответните сметки от група 20 .

19.5.Разходите за подобрения и основен ремонт на ДМА се отчитат по съответните сметки от подгрупа 607, когато са извършени чрез възлагане или по реда на отчитането на разходите по стопански начин. Стойността на актива не се променя при текуща подмяна на негови компоненти, които не са отчетени като разграничим актив. Стойността на актива се променя, когато подмяната на компонентите - неразграничими активи, е част от съществена реконструкция, модернизация или основен ремонт на този актив. Отчетната стойност на подменената разграничима част, се изписва на разход по сметка 6992, когато се бракува или се отнася по съответната сметка на група 30, ако се предвижда тя да се използва като материален запас (за продажба или последващо влагане в дейността). Новата част се отчита като придобиване на дълготраен актив.

Стойността на сградите не следва да се увеличава със стойността на инсталираните в тях ДМА, когато тези активи са разграничими и могат да съществуват и да се подменят самостоятелно, без да се нарушава конструкцията на сградата;

Всички замени на ДМА с други активи се отчитат като придобиване на активи и постъпления от продажба на ДМА, чрез използването на съответните сметки от подгрупи 614 и 714 . Замяната се оценява по справедливата стойност на заменяния или придобивания актив - която от двете е по-ясно определима.

Когато е налице очевидно неравностойна замяна на активи между бюджетно предприятие и небюджетно предприятие или физическо лице, съответната разлика под/над справедливата стойност на заменяния актив се отчита като капиталов/текущ трансфер в натура по сметките от групи 64 или 74.

20. Оценка след първоначално признаване

20.1. При оценката на ДМА след първоначално признаване се използва препоръчителния подход, съгласно т.7.1 от НСС16, както следва:

След първоначалното признаване на ДМА и извършена преоценка през 2005г., всеки актив се отчита по цена на придобиване, намалена с натрупаната загуба от обезценка.

20.2. Преглед за обезценка на ДМА се извършва на всеки две години. При прегледа за обезценка отчетната стойност на актива се съпоставя с текущата възстановима стойност, съответстваща на оставащия полезен срок и потенциал на икономическа изгода и ако отчетната стойност е по-висока, тя се коригира до размера на текущата възстановима стойност.

При определяне на текущата възстановима стойност на ДМА, ориентировъчно могат да се използват: данъчни оценки; оценки на вещи лица от продажби на сходни активи, застрахователна стойност на автомобилите и др.

20.3. Когато има преактуване на имоти, при което от един имот се обособяват няколко нови имота, за първоначално признаване на новите имоти се взема данъчната им оценка, независимо, че същата се различава от отчетната стойност на предишния имот. Разликата се отчита като положителна или отрицателна по съответните с/ки 7801 и 7802.

21. За отчитането на нематериалните дълготрайни активи (НМДА) се прилагат правилата при отчитане на ДМА, съобразени с естеството, характерът и спецификата на НМДА..

21.1 За класифицирането и признаването на НМДА важат същите прагове на същественост и правила, **с изключение на програмните продукти**, които се признават балансово за НМДА, независимо от стойността на която се придобиват. По сметка 2101 се отчитат всички програмни продукти, независимо от правната форма на тяхното придобиване и съществуване /собствено разработен софтуер, закупен програмен продукт или лиценз/.

21.2. По отношение на патенти, лицензионни права за излъчване и други подобни НМДА, след изтичането на съответния срок, те се изписват на разход, освен ако срокът не е подновен. В случай, че такъв актив представлява сбор от компоненти с различен срок, след изтичането на срока за даден компонент той се изписва на разход;

21.3. Нематериалните активи, които попадат под стойностния праг на същественост, се изписват на разход към момента на тяхното придобиване;

21.4 Текущо изплащаните суми за поддръжка на патенти, лицензии и други подобни се отчитат като текущ разход.

21.5 НМДА, които са в процес на придобиване, се отчитат по сметка 2107 "Нематериални дълготрайни активи в процес на разработване и придобиване". След приключването на процеса, те се завеждат по съответните сметки от група 21.

21.6 Преглед за обезценка на НМДА се извършва на две години.

III.ОТЧИТАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПРОЕКТИ

С приемането на бюджета на общината за съответната година се утвърждава поименен списък за инвестиционните разходи, като са посочени и източниците за финансиранията.

Избора на изпълнител се извършва при спазване на изискванията на приетите "Вътрешни правила за провеждане на процедури по ЗОП".

Заплащането на извършеното строителство се извършва след представяне на фактура и акт за извършени СМР и одобрена от финансовия контролор заявка.

Отчитането на извършеното строителство се извършва, както следва:

- ❖ За обекти, които не са инфраструктурни и се финансират от собствени бюджетни, извънбюджетни средства и от субсидия от РБ.

–стойността на извършените и разплатени СМР се набира по с/ка 2071 по съответните аналитични партиди за всеки обект.

- ако има отпуснат аванс, съгласно клауза от сключен с изпълнителя договор, сумата на аванса се отчита по с/ка 4020 "Доставчици по аванси" по съответната аналитична партида на изпълнителя. След актуване на етап от извършеното строителство, сумата на аванса се приспада от с/ка 4020 и се отнася по с/ка 2071.

- в стойността на обекта се натрупват всички разходи, **включително стойността на проекти /идейни, работни/, авторски и строителен надзор, както и изплатени обезщетения на собственици за отчуждаване и сервитутни права. В стойността на обекта не се включват разходи за геоложки доклади, екологични оценки и платени такси, във връзка с подготовката на обекта или въвеждането му в експлоатация.**

- след приключване на строителството и въвеждане на обектите в експлоатация, строителните разрешения и протоколите обр.15 и 16 се представят в Дирекция СДУР, където се издава акт за общинска собственост. Ежемесечно общинска собственост предоставя в счетоводството справка за придобитите имоти с копия от актовете за общинска собственост, където се завеждат балансово активите, като се дебитират сметките от гр. 203, 204 с/щу кредитиране на с/ка 2071.

- ❖ За обекти, които са инфраструктурни стойността на извършените разходи се натрупва по с/ка 2071 в обл. "ДСД", срещу кредитиране на с/ка 7609. След приключване на строителните работи и представяне в счетоводството на необходимите документи /АОС, протоколи 15, 16/ с/ка 2071 се кредитира и обекта се завежда в с/ка 2202 "Инфраструктурни обекти"
- ❖ Когато се извършва инвестиция по проекти "Красива България" със средства от Социалния инвестиционен фонд се вземат следните счетоводни записвания:
 - със средствата, които общината превежда на СИФ се дебитира с/ка 7522 "Касови трансфери от/за бюджети на бюджетни организации от подсектор "Централно управление", срещу кредитиране на с/ка 5013.
 - за прехвърляне на капиталовите разходи от МТСП - дебитира се с/ка 2071 срещу кредитиране на с/ка 7612 "Прехвърлени нефнансови дълготрайни активи от/към бюджетни организации от подсектор "Централно управление", със стойността на извършените от министерството разходи.
 - при въвеждане на обекта в експлоатация- дебитира се съответната с/ка за ДМА с/у кредитиране на с/ка 2071
- ❖ За усвояване на средства за реализиране на проекти по програма "САПАРД"
 - при превеждане на сумите на доставчици от лимита, отпуснат в "СЕБРА" като безлихвен заем на общината – Д-т с/ки раздел 2, 401,402,6076-6079 / К-т с/ка 4611
 - при получаване на финансовата помощ по програма "САПАРД" – Д-т с/ка 5013/ К-т с/ка 7532
 - възстановяване на дължимия към централния бюджет безлихвен заем : Д-т с/ка 4611/ К-т с/ка 5013

IV. ИНВЕНТАРИЗАЦИЯ

Инвентаризация на активите и пасивите се извършва през всеки отчетен период, с цел достоверното им представяне в годишния финансов отчетен период.

За извършване на годишната инвентаризация Кмета на Общината определя със заповед членове на Централната инвентаризационната комисия, която да създаде организация, осъществи методическа помощ и контрол при извършването на инвентаризацията. С тази заповед се определят отговорните длъжностни лица при

второстепенните разпоредители , които в определен срок се задължават да назначат инвентаризационни комисии, както и реда за бракуване на общинското имущество.

За резултатите от инвентаризациите се изготвят протоколи и сравнителни таблици .

V.ОТЧИТАНЕ НА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

1.Отчитането на касовите потоци и наличности се извършва чрез прилагането на Единната бюджетна класификация (ЕБК), утвърждавана от министъра на финансите.

2. За целите на касовото изпълнение на бюджета и извънбюджетните сметки и фондове, като паричен поток и парична наличност се дефинират само паричните средства в брой и по текущи банкови сметки.

3. Формата и съдържанието на месечните, тримесечните и годишните отчети за касовото изпълнение на бюджета и европейски сметки (касовите отчети) се определят от Министерството на финансите (МФ).

4. За целите на касовото изпълнение на бюджета и европейските сметки като паричен поток се считат и следните операции:

- Получените и разходвани средства за капиталови разходи чрез системата "СЕБРА", макар средствата да не постъпват като реален паричен поток по бюджетната сметка
- погасяването на временни безлихвени заеми чрез прихващане, подлежащите за получаване субсидии/трансфери/
- отпускането на банкови заеми чрез директно превеждане от банката – кредитор на сумите от заема към доставчици и други кредитори на бюджетното предприятие (т.е. средствата от заема не преминава през бюджетната сметка. При получаване на средства по такъв заем ,сумите се отчитат като получени заеми и извършени касови разходи по съответните параграфи от ЕБК. Сумите по възстановените капитализирани такси по такива заеми се отразяват в намаление на разходите за банкови такси и комисионни, и като намаление на усвоения заем
- операциите по общински заеми, при които крайни бенефициенти са небюджетни предприятия и е предвидено касовите потоци по заема и неговото обслужване директно да преминават между сметки на кредитора и крайния бенефициент, без да се засягат банковите сметки на общината.
- операциите по финансов лизинг, при които Общината е лизингополучател, когато срокът на отделния финансов лизинг е над една година и сумата по него е над 10 000 лв. Придобитите под формата на такъв финансов лизинг дълготрайни активи се отчитат като капиталов разход в годината на придобиване със цялата стойност, намалена с припадащите се разходи за лихви и в увеличение на друго финансиране. Изплащането на лизинговите вноски се отразява като разходи за лихви и намаление на друго финансиране. Този ред се прилага и за търговски кредити, при които получател е бюджетното предприятие, когато срокът на търговския кредит е над една година и сумата по него е над 10 000 лв.;
- отпускането/възстановяването на парични средства на подотчетни лица. При отпускане на средствата, предоставените суми се отчитат по съответния параграф и дейност от ЕБК. В случай, че при отпускане на аванса не може еднозначно да се определи конкретният вид разход, сумата може *или* приблизително да се разпредели по параграфите и кодовете за дейностите на ЕБК за съответните плащания, които се очаква да бъдат извършени с тези средства, или целият размер да се отнесе изцяло по един параграф. В последствие, след представянето на авансовия отчет или друг подобен документ, изразходваната сума се разпределя по коректните позиции на ЕБК, в случай че са

налице съществени разлики с предварителното приблизително разпределение. Възстановените от подотчетни лица суми се отчитат в намаление на съответния параграф, по който са били отчетени първоначално при отпускането им, като при възстановяване на чуждестранна валута се прилага курса за деня;

- когато по бюджетна/сметка за средства от ЕС са постъпили чужди средства (гаранции и др. подобни), които в последствие, съгласно тръжните или договорните условия не се възстановяват, а се трансформират като приход за Общината. В отчетността на касова основа тази операция подлежи на отразяване (включително и когато трансформацията се извършва в следваща отчетна година) независимо, че няма ефективен касов поток. Отписването на такова задължение по давност или други извънредни причини не представлява операция по касовото изпълнение. Трансформирането на чужди средства в приход, когато тези суми са постъпили и се съхраняват по набирателна сметка на общината, се отразява в касовите отчети, само когато съответната сума е преведена от набирателната сметка по съответната бюджетна/сметка за средства от ЕС;
- операции, които по силата на закон или друг нормативен акт са приравнени на касови операции за целите на касовото изпълнение;

5. За целите на касовото изпълнение *не се считат* за касов поток:

- отписването на вземания и задължения, включително временни безлихвени заеми
- отписване на вноски и данъци
- придобити активи под формата на финансов лизинг/търговски кредит *до една година* или на стойност *под 10 000 лв.* за отделния финансов лизинг/търговски кредит (като касов поток се третира последващото заплащане, като сумата се класифицира по съответния параграф от ЕБК за придобиване на активи и външни услуги),
- плащанията с компенсаторни записи, приватизационни бонове и други подобни непарични платежни инструменти, с изключение когато самите те са обект на покупко-продажба чрез касово плащане (банков превод или в брой).
- некасовите емисии на общински ценни книжа за поемане на дългове, както и превалутиране, реструктуриране или отписване на даден заем.
- преоценката на вземанията и задълженията във валута, както и обезценката/преоценката на финансови и нефинансови активи и пасиви, с изключение на преоценките на наличности на парични средства в чуждестранна валута.
- преоценките на наличности на парични средства в чуждестранна валута (нереализираните печалби и загуби от преоценка на валутата) се отразяват в отчетите за касовото изпълнение на бюджета и сметките за средства от ЕС в частта на изменението на паричната наличност. Положителната преоценка се отразява в увеличение на § 95-14 и със знак "минус" по съответните подпараграфи за наличността в чуждестранна валута в края на периода. Отрицателната преоценка се отразява в намаление на § 95-14 и със знак "плюс" по съответните подпараграфи за наличността в чуждестранна валута в края на периода
- реализираните курсови разлики от продажба на валута се отразяват в касовите отчети на бюджетните предприятия като други неданъчни приходи (приходен § 36-01 от ЕБК), като отрицателните курсови разлики се посочват със знак "минус".

6. Касовите плащания за придобиване на активи и външни услуги се класифицират по съответните параграфи от ЕБК. Сумите на *платените ДДС и акцизи, начислени от съответните доставчици*, също се отразяват по съответните параграфи за отчитане на закупените активи и външни услуги.

7. Целият размер на постъпилите суми от облагаеми с ДДС доставки, се отчита по съответния *приходен* параграф (респективно *в намаление* на съответния *разходен* параграф ако касовите постъпления по облагаемата доставка представляват за бюджетното предприятие *възстановен* касов *разход*), а по *приходен § 37-01* се отчита *само* преведената сума за ДДС на съответното данъчно подразделение (отчита се със знак “минус”);

8. Платеният от бюджетните предприятия “данък върху приходите от стопанска дейност” се отразява в намаление на приходен § 37-02.

9. В случаите на възстановяване/връщане на надвнесени касови приходи (включително и от минали години), сумите се отразяват в намаление на съответния приходен подпараграф от ЕБК (посочва се със знак “минус”), по който първоначално са били отчетени постъпилите суми. В случай, че не може еднозначно да се определи подпараграфа, по който първоначално са били отчетени постъпилите средства, възстановените суми се отнасят по този параграф от действащата ЕБК, по който е следвало да се отчете постъпването на тези суми.

10. В случаите на възстановени касови разходи (включително и от минали години), сумите се отразяват в намаление на съответния разходен подпараграф от ЕБК (посочва се със знак “минус”) и съответния код на дейност, по който първоначално са били отчетени изплатените суми. В случай, че не може еднозначно да се определи подпараграфа или кода на дейността, по който първоначално са били отчетени изплатените средства, получените суми се отнасят по подпараграфа и дейността от действащата ЕБК, по който е следвало да се отчете извършването на разхода. При практическа невъзможност да се идентифицира естеството на възстановения разход, сумата се отнася по разходен § 10-98.

11. Получените застрахователни обезщетения не представляват възстановяване на разход, а се отчитат като касови приходи по приходни §§ 36-11 и 36-12.

12. Касовите постъпления от ликвидация на държавни предприятия и търговски дружества, в които общината има дялово участие, се отчитат в частта на финансирането като постъпления от дялове, акции и съучастия.

13. Когато въз основа на нормативен акт или писмо на МФ се допуска извършването на плащане чрез резервиране/превеждане по набирателна сметка на средства от бюджетна/сметка за средства от ЕС, касово плащане се отчита съгласно ЕБК в момента на задължаване на съответната бюджетна/сметка за средства от ЕС. Възстановяването на неусвоените такива суми (включително и от минали години) обратно в бюджетната/сметка за средства от ЕС се отчита в намаление на съответните позиции от ЕБК в момента на заверяването на бюджетната/сметка за средства от ЕС.

14. Касовите потоци по закупуването и продажбата на стоки и продукция от дейността на столове, бюфети, почивни бази, помощни стопанства и други подобни дейности се отчитат на нетна база по приходен § 24-04 от ЕБК (*закупуването* на тези материални запаси се отчита със знак “минус”, а *продажбата* им – със знак “плюс”). Останалите касови плащания за такива дейности – текущи разходи (заплати, осигурителни вноски, режимни и други разноски) и придобиване на дълготрайни активи, се отчитат по съответните разходни параграфи от ЕБК. Отчитането на начислена основа на разходите и приходите от тези дейности се извършва по общия ред на брутна основа – разходите се отчитат по съответните разходни сметки (отчетната стойност на продадените стоки и продукция се отразява по сметките от подгрупа 611), а приходите от продажбите се отразяват по съответните приходни сметки от СБП. Останалите касови приходи, които подлежат на отразяване по приходен § 24-04, се отчитат на брутна основа.

15. Преводите в процес на сепълмент (преводите на път) се включват в касовите отчети *само* по отношение на трансферите и временните безлихвени заеми между сметки на бюджетните предприятия (включително и за преводите от банкови сметки 7311 на данъчната администрация по банкова сметка 7304 на общината). Отчитането по § 95-13

от ЕБК и сметките от подгрупа 508 от СБП се извършва *само*, когато преводът е инициран в един отчетен период, а сумата постъпва по сметката на общината в следващия отчетен период. Отразяването на сумата в съответните периодични (месечни и тримесечни) и годишни касови отчети се извършва както следва:

в касовия отчет за *предходния* отчетен период (периодът, в който преводът е *иницииран* от платателя) сумата се отразява от получателя на превода със знак *“плюс”* по съответните параграфи от ЕБК, за *трансфери и временни безлихвени заеми* и със знак *“минус”* по § 95-13

в касовия отчет за *текущия* отчетен период (периодът, в който преводът е *постъпил* по сметката на получателя) сумата се отразява от получателя на превода със знак *“плюс”* по § 95-13 и със знак *“минус”* по съответните подпараграфи от ЕБК и на § 95-00 (§§ 95-07, 95-08 или 95-29).

16. Липси и кражби на касови наличности, включително и по вина на материално-отговорни лица, се отчитат като други разходи, а евентуалното последващо възстановяване на сумите – в намаление на други разходи (сумите над размера на липсата се отразяват като приходи от глоби, санкции и начети). Установените при инвентаризация касови излишъци се отчитат като други приходи.

17. Когато общината - получател на доставки на активи и услуги, превежда суми в съответствие с условията на договора с доставчика, като договорна гаранция по доверителна, депозитна или друга подобна сметка, които остават блокирани до изпълнението на съответните условия, отчитането на касова основа се извършва както следва:

когато плащането на такава гаранция е *част от цената на доставката* на активите и услугите и блокираната по сметката сума при изпълнението на съответните условия остава за доставчика, преводът по захранването на такава сметка се отнася по съответния параграф от ЕБК, по който следва да се отчетат *закупените активи и услуги*. В случай, че сумата се връща обратно на общината поради неспазване на условията по договора, възстановяването се отчита в намаление на същия параграф от ЕБК.

когато плащането на такава гаранция *не е част от цената на доставката* и блокираната по сметката сума се възстановява на общината при изпълнението на съответните условия, преводите по захранването на такава сметка и възстановяването обратно на сумата на бюджетното предприятие се отчитат като *друго финансиране* по § 93-39 от ЕБК.

18. Когато се извършва или получава дадено плащане, подлежащо на отчитане по няколко елемента от ЕБК (параграфи и дейности), следва да се извърши разпределение на платената сума по съответните позиции от ЕБК. В случай, че това еднозначно не може да се определи, се извършва приблизително разпределение на базата на разумни и обективни преценки и очаквания. При получаване в последствие на допълнителна информация, осигуряваща коректния размер по отделните позиции, първоначалното приблизително разпределение се коригира, когато разликите са съществени, *при условие, че тази корекция може да се отрази най-късно в годишния касов отчет за периода*, в който са осъществени тези касови операции.

19. По § 10-98 от ЕБК не следва да се отчитат разходи, които могат да бъдат отнесени по съответни разходни позиции според естеството и икономическия характер на плащането.

20. За отчитане на **представителните разходи** се прилага следния подход: всички представителни разходи се отчитат по § 10.

22. *Корекции в годишните касови отчети след* заверката от Сметна палата и изготвянето от МФ на годишния отчет на консолидираната фискална програма *не се извършват*.

23. При установени през текущия отчетен период *грешки* в касовите отчети от *минали години не се отразява* каквато и да било корекция в касовия отчет за текущия период. В случай, че установената грешка е съществена, в обяснителната записка, придружаваща

текущия тримесечен касов отчет се посочват естеството, характерът и размерът на грешката.

VI. Отчитане на предоставените заеми, временна финансова помощ и на средствата, предоставени на общината от Националния фонд от Структурните фондове на Европейския съюз и Кохезионния фонд.

За средствата, получавани от Националния фонд от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд, общината или неин разпоредител, ако той е бенефициент разкриват банкови извънбюджетни сметки с код 7443.

Общината и всеки разпоредител-бенефициент могат да имат само една такава банкова сметка, независимо, че могат да получават средства по дадена оперативна програма за различни проекти или да бъдат бенефициенти по различни оперативни програми.

Общинското съфинансиране и авансово финансиране, ако е предвидено такова по тези проекти, не се разходват чрез бюджета на общината/разпоредителя, а се превежда като трансфери между бюджетни и сметка за средства от ЕС по банковата сметка 7443. По този начин чрез тази банкова сметка следва да се извърши пълния размер на разходите по проекта.

Когато общината получава и разходва средства на НФ от структурните фондове на ЕС и от Кохезионния фонд чрез трансфер от Националния фонд по сметка 7443, всички приходи, разходи, трансфери и операции с активи и пасиви на касова и начислена основа се отчитат по общоприложимия за сметка за средства от ЕС ред, доколкото с указания на МФ не е определено друго, като за отчитане на касова основа на разходите по функционален признак не се ползват предвидените в съответните функции кодове на дейности за разходи по международни програми и споразумения, а се прилага съответния код за дейност от ЕБК, по който по принцип би следвало да се отчита съответния разход.

Превежданите от НФ средства по банкови сметки 7443 се отчитат от общините по §63-01 от ЕБК „Получени трансфери между сметки на средствата за средствата на ЕС” и сметка 7532 „Касови трансфери от/за сметки за средства от ЕС” от Сметкоплана на бюджетните предприятия. Тези параграф и сметка се използват от общините и в случаите, когато те възстановяват неусвоени такива средства, дължими на НФ, включително и от минали години, а при превод на лихви за НФ се ползва §63-02 „Предоставени трансфери”.

Когато общината участва със собствено финансиране сумата се превежда от бюджета на общината по тази банкова сметка 7443 и се отчита по §62-00 от ЕБК „Трансфери /субсидии, вноски/ между бюджети и сметки за средства от ЕС”, респективно по сметки 7524 „Касови трансфери от/за бюджети на общини” /в отчетността на сметка за средства от ЕС / и 7534 „Касови трансфери от/за сметки за средства от ЕС на общини” /в отчетността по бюджета на общината /.

Авансовото съфинансиране, когато е заемообразно, също се превежда по сметка 7443 от бюджета на общината и се отчита като временни безлихвени заеми между бюджетни и сметка за средства от ЕС – прилагат се §76-00 „Временни безлихвени заеми между бюджетни и извънбюджетни сметки/фондове/нето/, респективно сметки 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети” / в отчетността за сметки за средствата на Европейския съюз” и 4624 „Временни безлихвени заеми от/за сметки за средствата на Европейския съюз” / в отчетността по бюджета на общината/. В случай, че то не може да бъде възстановено от последващи трансфери от НФ /например поради непризнаване на някои разходи трансферът е в по-малък размер/, заемът се трансформира в трансфер между бюджетни и сметка за средства от ЕС и се вземат съответните записвания на касова и начислена основа.

Когато общината ще извършва предварително плащания от бюджета за разходи или аванси към доставчици преди да бъде одобрен проекта, сумите се отчитат като касов разход по бюджета на общината. В случай, че в следствие тези плащания бъдат признати за допустими и се включат в обхвата на финансиране от съответното ОП, разходът/авансът се сторнира от бюджета /включително, ако се касае за плащания от минали години/ и се преквалифицира като безлихвен заем между бюджетни и сметка за средства от ЕС. Аналогично се процедира, ако тези плащания за разходи и аванси са извършени и отчетени чрез друга сметка за средства от ЕС.

Когато с извършените предварителни плащания от бюджета на общината са придобити активи и в следствие тези плащания бъдат признати за допустими и се включат в обхвата на финансиране от съответната ОП, се процедира както следва:

а/ отчетените плащания се сторнират от бюджета на общината на касова основа, както следва:

БЮДЖЕТ на бенефициента
§76-00 (-) /Разходен § 10, §§51-57 (-)

ИБСФ на бенефициента
Разходен § 10, §§51-57(+) / §76-00 (+)

б/ на начислена основа придобитите активи не се сторнират от отчетна група „БЮДЖЕТИ” и не се завеждат в „СЕС”, а се взема записването:

Отчетна група „БЮДЖЕТИ”

Д-т с/ка 4624 „Временни безлихвени заеми от/за извънбюджетни сметки на общини”

К-т с/ка 7641 „Прехвърлени/поети активи между бюджети, сметки и фондове на общини”

Отчетна група СЕС

Д-т с/ка 7601 „Вътрешни некасови трансфери между отчетна група "Бюджет" и "Сметки за средствата на Европейския съюз”

К-т с/ка 4614 „Временни безлихвени заеми от/за общински бюджети”

Когато предварително извършеното от бюджета на общината /неин разпоредител плащане не бъде признато или самият проект не е одобрен за финансиране, разходът остава за сметка на бюджета на общината.

Когато по една или друга причина по банковата сметка 7443 на общината/неин разпоредител са възстановени суми от доставчик/контрагент, възстановената сума се отчита на касова и начислена основа по общия ред.

VI. НЕТНИ ПЕЧАЛБИ И ЗАГУБИ, ФУНДАМЕНТАЛНИ ГРЕШКИ, ПРОМЕНИ В СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА

1. Сделките и събитията, влияещи върху нетните активи (собствения капитал) на бюджетното предприятие, се класифицират в четири групи:

– трансакции и трансфери, произтичащи от бюджетните, извънбюджетните и други дейности на общината (включително и вътрешните разчети по прехвърляне на активи, пасиви, приходи и разходи);

- организационни и структурни промени и смяна на юридическия статут, в резултат на които се прехвърлят активи и пасиви между общината и небюджетни предприятия, (например трансформиране на бюджетно предприятие в търговско дружество, прехвърляне на бюджетно предприятие към друг първостепенен разпоредител и др.). Тук се включва и прехвърлянето на активи и пасиви между различни отчетни групи (стопански области), както и на някои бюджетни и извънбюджетни операции, третираны в отчетността на касова основа като операции със

средства на разпореждане (§ 88-00 от ЕБК), където крайният ефект на начислена основа представлява по същество прехвърляне/поемане на активи и пасиви;

- други събития, непредставляващи трансакции, които водят до промяна в *обема* на активите и пасивите (отписване на вземания и задължения, установени липси и излишъци, конфискувани активи и др.);

- обезценки, преоценки и *нереализирани* курсови разлики.

2. Разходите, свързани с дейността, се класифицират по икономически елементи и по функционален признак. На настоящия етап, класифицирането на разходите за дейността по функционален признак се прилага задължително само по отношение на отчетността на касова основа (за касовите текущи и капиталови разходи, съгласно ЕБК).

Всички операции и събития, които имат ефект върху нетните активи, се отчитат чрез съответните сметки от раздели 6 и 7 на СБП.

3. *Не се допуска директно отнасяне* на какъвто и да било *приход* или *разход*, *нереализирани* и *реализирани* курсови разлики, *прираст* или *загуби*, *преоценки*, *корекция на грешки* и др. към който и да е *елемент на собствения капитал* (сметките от групи 10-13 на СБП).

Единствено изключение представлява периодичното приключване на сметки от гр.450 и 760

4. Дадена преценка или нереализирана курсова разлика се разглежда като положителна или отрицателна, в зависимост от нейния ефект върху чистите активи (собствения капитал), а не спрямо преценяваната конкретна балансова позиция.

5. За сметки от гр. 450 и 760 от СБП се прилагат следния вариант на отчитане: Периодично, в края на всяка отчетна година, сметка 4500 се приключва със сметка 1001 На консолидирано ниво за системата на първостепенния разпоредител салдото по тези сметки следва *винаги* да е *на нула*.

6. Възстановените приходи и разходи на *начислена* основа (включително и за отчетени приходи и разходи от минали години) се отчитат аналогично на *подхода* по отношение на възстановените *касови* приходи и разходи. Намалението на прихода се отразява като се дебитира съответната приходна счетоводна сметка, по която първоначално е бил отчетен прихода, срещу кредитиране на банкова, разчетна или друга сметка. Възстановяването на разхода се отчита, като се кредитира съответната *разходна* счетоводна сметка, по която първоначално е бил отчетен разхода срещу дебитиране на банкова, разчетна или друга сметка.

7. Промените в приблизителните счетоводни оценки по отношение на приходи и разходи се отчитат по съответните счетоводни сметки от раздели 6 и 7 на СБП, предвидени за съответния вид приход и разход, а не като приходи/ разходи от преоценки или от други събития.

8. Доколкото не е определено друго от МФ – дирекция “Държавно съкровище”, промяната в счетоводната политика не се прилага с обратна сила за минали години, *не се преизчислява* сравнителната информация за предходни периоди и не се изготвят проформа-отчети. При наличието на промени в счетоводната политика, които оказват съществен ефект върху данните за предходни години на ниво консолидирана отчетност в системата на първостепенния разпоредител и е налице практическа възможност този ефект да се измери с разумна точност, се препоръчва оповестяването на неговото естество и размер в приложението на годишния финансов отчет.

9. Грешки, произтичащи от неотчетени активи и пасиви или от отчетени несъществуващи активи и пасиви, се отразяват чрез съответните сметки от групи 69 и 79 на СБП.

10. Корекции в годишните финансови отчети след заверката от Сметната палата и изготвянето от МФ на консолидираните данни на начислена основа за публичния сектор не се извършват.

VII. СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

1. Идентифицирането и установяването на коригиращите и некоригиращите събития се извършва в рамките на съответните срокове за изготвяне и представяне на оборотните ведомости и годишните финансови отчети, заложи в указанията за годишното счетоводно приключване и определените на тази база срокове от общината по отношение на второстепенните разпоредител
2. За дата на заверка на годишния финансов отчет по смисъла на НСС 10 се счита датата на заверката от Сметната палата.
3. Оповестяванията по НСС 10 се правят, когато са в съществен размер на ниво индивидуален отчет на бюджетното предприятие - отделно юридическо лице. Тези оповестявания се включват в консолидирания отчет на съответния първостепенен разпоредител, когато са съществени поотделно или заедно с оповестяванията на другите разпоредители за тези събития от гледна точка на консолидираната отчетност в системата на първостепенния разпоредител.

VIII ОТЧИТАНЕ НА СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ И ДАНЪЦИ

1. Съгласно чл. 2в от Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) бюджетните предприятия вместо с корпоративен данък върху печалбата се облагат с данък върху приходите от стопанска дейност. В отчетността на касова и начислена основа на бюджетните предприятия този данък се третира като намаление на приход, а не като разход, като за тази цел се използва сметка 7190 от СБП и приходен § 37-02 от ЕБК.
2. Отчитането на приходите и разходите от стопанската дейност по смисъла на ЗКПО, както и на операциите по начисляването, разчитането и преотстъпването на данъка върху приходите, се извършва при следната отчетна схема:
 - 2.1. приходите и разходите от стопанска дейност следва да се начисляват по общия ред, като всеки приход и разход по съответните сметки от раздели 6 и 7 от СБП;
 - 2.2. начислените приходи и разходи от стопанска дейност по сметките от раздели 6 и 7 се приключват в края на годината по общия ред на приключване на приходните и разходните сметки, без да се взимат текущо през годината допълнителни счетоводни записвания по отнасяне на тези суми от сметките от раздел 6 и 7 по други сметки;
 - 2.4. в случаите на възстановени разходи и приходи от стопанска дейност, сумите се отразяват по съответните сметки за приходи и разходи от раздел 6 и 7 по общия ред на отчитане на възстановени приходи и разходи (за *разходите* - по *кредита* на сметки от *раздел 6*, а за *приходите* - по *дебита* на сметките от *раздел 7*).
 - 2.5 всеки разпоредител с бюджетни кредити поддържа информация по видове приходи и разходи от стопанска дейност;
3. ефектът от преотстъпването на данъка върху приходите от стопанска дейност се третира като неразделна част от начисляването, т.е. за отчетни цели данъкът върху приходите от стопанска дейност се начислява по сметки 7190 и 4512 в *ефективния* му дължим размер, определен на база на номиналната ставка на данъка, *намалена* с процента на преотстъпването. Едновременно с това, се съставя и втора счетоводна статия за отразяване на сумата на преотстъпването, като с размера на преотстъпения данък се *дебитира* сметка 7014 срещу *кредитиране* на сметка 7682;

IX. РАЗЧЕТИ

1. При осчетоводяване на разчетите /вземания и задължения от/за трети лица се спазва принципа за некомпенсиране на вземанията със задълженията.

2. За отразяване на задълженията към доставчици във връзка със снабдяване със стоково-материални ценности, горива, хранителни продукти и др. се използва сметка 4010 "Задължения към доставчици от страната". В справките, изготвяни като приложение към всеки месечен отчет се отразяват само просрочените задължения, т. е такива на който е изтекъл договорения срок за плащане. Тази информация се отразява в задбалансовата сметка 9923 "Статистика на просрочените задължения".

По сметка от подгрупа 407 "Разчети с доставчици-приходни позиции" се отчитат разчети с доставчици, плащанията на които се отчитат на касова основа не като разход, а като приход - в намаление на §24-04/ напр. това са разчетите за плащания при ученическото столово хранене, бюфети и лавки/

3. За направени авансови плащания по договори за строителство и доставка на различни услуги се използва сметка 4020. "Доставчици по аванси от страната"

4. За отразяване на разчетите с персонала и свързаните с тяхното възнаграждение осигурителни и здравни плащания и данъчни задължения се използват съответните разчетни сметки като се изготвя досие, в което се съдържа информация за всички възникнали и разплатени задължения. Сумите за възнаграждение на персонала се изплащат до 10-то число на следващия месец. Начисляването на дължимите суми за заплати се осчетоводяват в месеца, за който се отнася възнаграждението.

5. Когато се прехвърлят разчети за данъци и осигурителни вноски се използват сметки от подгрупа 450, както следва:

при прехвърляне на разчети в една стопанска област- с/ка 4500

при прехвърляне на разчети между бюджет и СЕС- с/ка 4501

при прехвърляне на разчети между бюджет и ДСД – с/ка 4502

при прехвърляне на разчети между СЕС и ДСД - с/ка 4503

6. За прехвърлянето на обособени активи в системата на първостепенния разпоредител се използват сметки от подгрупа 760 "Вътрешни некасови трансфери в системата на първостепенния разпоредител ", както следва

при прехвърляне на активи в една отчетна област- с/ка 7600

при прехвърляне на активи между Бюджет" и "СЕС" -с/ка 7601

при прехвърляне на активи между "Бюджет" и "ДСД" -ска 7602

при прехвърляне на активи между "СЕС" и "ДСД" - с/ка 7603

7. За отчитане на преходните остатъци на звената, работещи на системата „делегирани бюджети" се използва, както следва:

за първостепенния разпоредител- за прехвърлените временно при зануляване на сметките в края на годината суми –с/ка 7501 "Вътрешни касови трансфери в лв. ", като при общината тя се кредитира с общия размер на получените суми, а при второстепенните разпоредители се дебитира с размера на прехвърления остатък. В началото на всяка година при възстановяване от общината на дължимите суми от преходни остатъци операциите са обратни- при първостепенния разпоредител с/ка 7501 се дебитира, а при второстепенните разпоредители се кредитира.

8. За отчитане на приходите от наеми и концесии се използва сметка 4110, като се води аналитична отчетност за вземанията от наеми на помещения и терени, наеми от жилища и наеми от арендни вноски.

Провизирането на балансово отразените вземания се извършва еднократно в края на годината, като се прилага следния подход:

-за трудносъбираеми се класифицират вземания, за които са изтекли 90 дни от крайния срок за тяхното погасяване и се провизират с 20% от номиналната стойност на вземането.

-за несъбираеми се считат вземания за които са изтекли 180 дни от крайния срок за тяхното погасяване и се провизира с 50% от номиналната стойност на вземането

-безнадеждни вземания – при погиване на длъжника и се провизира на 100% .При наличие на сигурни доказателства, че безнадеждното вземане е преминало в никога събираемо , то следва да се отпише .Отписването става след писмено становище от Юриста на общината и разпореждане от Кмета на общината.

-просрочените вземания се провизират, като се определя обща провизия по групи вземания: вземания от наеми от общински нежилищни имоти и вещи; вземания от наеми от общински жилищни имоти и вземания от ползване на общински земи.

8. Последователното прилагане на принципа за текущото начисляване изисква в края на годината да бъдат начислени всички приходи и разходи ,натрупани и отнасящи се за съответния период, независимо, че съответния първичен документ може да се издаде или получи в следващия отчетен период. Такива суми се осчетоводяват по следния начин:

за начислени разходи -по дебита на съответните разходни сметки и по кредита на с/ка 4967 "Коректив по задължения към местни лица"

за начислени вземания- по кредита на съответните приходни сметки и по дебита на сметка 4961"Коректив по вземания към местни лица".

за начислени вземания от консумативи ,които представляват възстановяване на разход, се дебитираща с/ка 4961"Коректив по вземания към местни лица",срещу кредитиране на съответната разходна сметка.

Съгласно т.113 , букви "б", "г" и "д" през 2014г. в Община Трявна няма да се прилага изискването за отчитане по :

сметки 4383-4385; 4393,6270 и 7270 и свързаните с тях корективи

сметки от подгрупи 469 и 532/и сметка 5398/ и 646

новите обособени сметки за разчети за лихви за отделните видове финансови активи и пасиви, а вместо това се прилагат сметките за разчети от подгрупа 487.

Х . ФИНАНСОВИ АКТИВИ

Движението на паричните средства по бюджетната и сметки за средства от ЕС се отчитат в предвидените сметки от група 50 в индивидуалния сметкоплан на Общината. По набирателна сметка се отчитат всички получени депозити, гаранции и други парични средства, които са чужди и временно се съхраняват от Общината.

Когато общината е спечелила проекти по различни програми и е поставено условие предоставянето и разходването на средствата да е във валута , се разкриват валутни бюджетни сметки в съответната валута., като при завършване на проекта сметката се закрива.

По сметка 511 се отчита дяловото участие на Общината в дружествата с общинско участие. Сметката се актуализира при всяка промяна в капитала на дружествата след представена справка от дирекция СДУР. В края на годината участието на общината се оценява по метода на "собствения капитал" на база предоставени от общинските дружества финансови отчети. С увеличението /намалението / на собствения капитал от печалбата за текущата година се увеличава/намалява дяловото участие на общината в зависимост от % на участие , в кореспонденция със сметка 7171. Промяната в собствения капитал от други събития се осчетоводява като преоценка , в кореспонденция със сметка 7801.

По сметка 531 се отчита предоставените по решение на Общински Съвет временни безлихвени заеми на други предприятия, подлежащи на връщане в определен договорен срок.

Допълнителен класификационен разрез за финансовите активи и пасиви – „приходно-разходни” и „финансиращи” позиции

Финансовите активи и пасиви допълнително се класифицират от гледна точка на ефекта върху бюджетното салдо (дефицит/излишък), произтичащ от генерираните от финансовия актив/пасив входящи и изходящи касови потоци при възникване и/или реализиране/уреждане на актива/пасива.

В този аспект всеки финансов актив или пасив се класифицира еднозначно чрез съответните счетоводни сметки от СБО в една от следните две категории:

- приходно-разходни позиции - когато генерираните от финансовия актив/пасив касови потоци влияят на бюджетното салдо (т.е. отчитат се като приходи и разходи съгласно ЕБК и попадат в обхвата на съответните дефиниции за касови *приходи и разходи* съгласно т. 29 и 31 от § 1 от ЗПФ)

или

- финансиращи позиции - когато генерираните от финансовия актив/пасив касови потоци не влияят на бюджетното салдо (т.е. отчитат се като елемент на финансирането съгласно ЕБК и попадат в обхвата на дефиницията за *финансиране* съгласно т. 40 от § 1 от ЗПФ).

Като *финансиращи позиции* се третират и *временните безлихвени заеми между бюджетните организации*, независимо, че за целите на бюджетирането и отчетността на касова основа те се приравняват на трансфери. Отчитаните по *сметки 4383, 4384, 4385 и 4393* вземания и задължения между бюджетни организации, както и корективните *сметки 4960 и 4970* за разчети между бюджетните организации, се считат за *приходно-разходни позиции*.

Тъй като касовия поток на начислената лихва за даден финансов актив влияе на бюджетното салдо /дефицит/излишък/, то разчетите за лихви върху финансови активи/пасиви-*"финансиращи позиции"*, не следва да се отчитат по сметките на съответните главници-*"финансиращи позиции"*, а се отразяват по предвидените сметки в сметкоплана- 4381 и 4382, които са приходно-разходни позиции.

Сметките за корективи на номиналната стойност на задълженията по финансов лизинг и търговски кредит (*сметки 1917, 1918, 1927 и 1928*), както и сметки за премии/отстъпки от номинала на държавни (общински) ценни книжа (*сметки от подгрупи 159 и 522*) и дългови ценни книжа на други емитенти (*сметки 5139 и 5145-5148*) се приравняват за целите на разграничението между „приходно-разходни” и „финансиращи” позиции на сметки за разчети за лихви.

Във връзка с разграничението на финансовите активи и пасиви по класификационния признак „*приходно-разходни позиции*” – „*финансиращи позиции*” провизиите за *всички* вземания за лихви (включително и тези, отчитани по сметки от *погрупи 507, 518, 538 и 588*), следва да се отчитат по *сметки 4917 и 4918*.

Класификация по този признак е застъпена не само по отношение на съответните сметки за финансови активи и пасиви от *раздели 1, 4 и 5*, но и за редица сметки от *раздели 6 и 7*, като сметките за преоценки, отписване на вземания/задължения, прехвърляне на активи и пасиви между бюджетни организации и за други събития.

Сметките за финансови активи и пасиви, които се класифицират като *приходно-разходни* и *финансиращи* позиции, както и кореспондиращите за тях сметки от *раздели 6 и 7* при отчитане на преоценки, прехвърляне на активи/пасиви между бюджетни предприятия, при отписване и при други събития са представени на посочената по-долу схема.

Класификация на сметките за финансови активи и пасиви по критерия „приходно-разходни - финансиращи позиции” и кореспондиращите им счетоводни сметки от раздели 6 и 7 (схема към т. 9)

- „приходно-разходни позиции” (ПР) и кореспондиращите им сметки от раздели 6 и 7:

„приходно-разходни позиции”

ПР.1) сметки от раздел 1:

- 158, 159, 168, 1707, 1708;
- 1917, 1918, 1927, 1928;
- 1994 и 1998.

ПР.4) сметки от раздел 4:

- 40, 41, 42;
- 430, 431, 4327, 4328, 433, 435;
- 436, 4379, 438 (без 4382), 439;
- 45 (без 4598), 484, 4851-4853;
- 4857, 4861, 4863, 4865, 4867;
- 487, 4887, 4888, 4897, 4898;
- 4911, 4917, 4918;
- 4940, 495, 496, 497 и 498;

ПР.5) сметки от раздел 5:

- 507, 5139, 5145-5148;
- 518, 522, 523, 538 и 588.

сметки от раздели 6 и 7

(при отчитане на преоценки, прехвърляне на активи/пасиви, отписване и при други събития)

ПР.6) сметки от раздел 6:

- 6711, 6717, 6721, 6727;
- 6901, 6903, 6905;
- 6910, 6911, 6915, 6917;
- 6994 и 6997.

ПР.7) сметки от раздел 7:

- 7614, 7617;
- 7644, 7647;
- 7654, 7657;
- 7674, 7677, 7694, 7697;
- 7803, 7807;
- 7901, 7903, 7905;
- 7911, 7915, 7917;
- 7924, 7994 и 7997.

- „финансиращи позиции” (Ф) и кореспондиращите им сметки от раздели 6 и 7:

„финансиращи позиции”

Ф.1) сметки от раздел 1:

- 151, 152, 162, 165, 166;
- 1701, 1702;
- 1911-1914, 1921-1924;
- 1991-1993, 1995-1997.

Ф.4) сметки от раздел 4:

- 4321, 4322, 4371-4376;
- 4382, 4598, 46;
- 483; 4854, 4858;
- 4862, 4864, 4866, 4868;
- 4885, 4886, 4895, 4896;
- 4915 и 4916.

Ф.5) сметки от раздел 5:

- 500, 501, 502, 508, 509;
- 51 (без 5139, 5145-5148, 518);

сметки от раздели 6 и 7

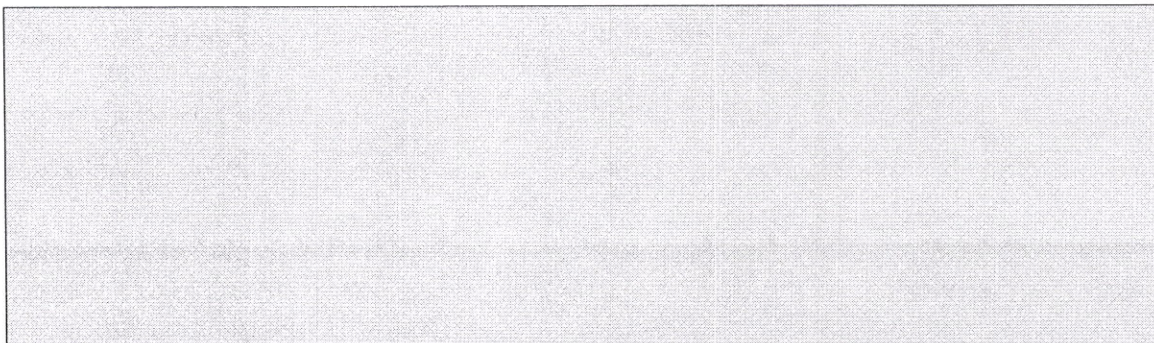
(при отчитане на преоценки, прехвърляне на активи/пасиви, отписване и при други събития)

Ф.6) сметки от раздел 6:

- 6713, 6723;
- 6902, 6904, 6906;
- 6912, 6916, 6918;
- 6995, 6996 и 6998.

Ф.7) сметки от раздел 7:

- 7615, 7618;
- 7645, 7648;
- 7655, 7658;
- 7675, 7678;
- 7695, 7698, 7699;
- 7804, 7808;
- 7903, 7904, 7906



Съгласно т.112 от раздел XIV през 2014г. в Община Трявна не се прилага разграничаването "приходно-разходни " и "финансиращи" позиции на вземанията и задълженията от раздел 4 на СБО , включително и за свързаните с тях сметки от раздели 6 и 7. Вместо тези сметки за 2014 г. се използват сметки 4887 и 4888, включително и за вземания, за които е предвидено отчитане па сметки 4885 и 4886.

XI.ОТЧИТАНЕ НА ДАРЕНИЯТА

1. Всички приходи от дарения, помощи и други безвъзмездно получени суми се отчитат като приход в момента на получаването им. Когато се налага възстановяването на тези суми поради неусвояване или неспазване на клаузите за дарения, връщането на тези суми се отчита в намаление на прихода (включително и за даренията и други безвъзмездно получени суми от минали години).
2. Когато общината се явява по същество посредник и разпределител на помощи, дарения и други подобни безвъзмездно предоставени активи в натура, *предназначени за други лица*, получаването и разпределянето на такива активи не се отчита като приход и разход.
3. Получените в натура активи от помощи, дарения и други подобни безвъзмездни средства, предназначени за други лица, се отчитат като приход и разход по сметки 74 и 64, когато при разходването/разпределянето им (в рамките на правилата и процедурите, определени от съответния донор) когато могат точно да се определят крайните бенефициенти (например получени от чужбина активи, предназначени за пострадали при стихийни бедствия лица от даден регион на страната).
4. Когато не е възможно при конкретните обстоятелства и условия на безвъзмездно получаване на активи в натура еднозначно да се определи коректният начин на отчитане (като приходи и разходи или като задбалансови чужди активи) се препоръчва тези операции да бъдат отчетени като приход и разход, и ако такива суми са съществени, това да се оповести в годишния финансов отчет.
5. Получените и разходвани *парични* средства от помощи и дарения и други подобни, се отчитат като приходи и разходи, освен когато изрично са посочени *конкретни* лица-крайни бенефициенти на помощта и бюджетното предприятие *не извършва никакви действия по своя преценка* (при тези случаи те се отчитат като чужди средства). Получените и разходваните чрез банковата сметка на бюджетното предприятие суми от благотворителни кампании, организирани съвместно с други институции, се отчитат като чужди средства, когато бюджетното предприятие по същество се явява посредник по управлението и отчитането на средствата.
6. Когато безвъзмездно се прехвърлят активи и пасиви между бюджетни предприятия на различни първостепенни разпоредители, при отчитането на тези операции по съответните сметки от група 76 е необходимо да се има предвид следното: отчетените по съответните сметки от група 76 суми на прехвърлените/поетите/ балансово признати активи и пасиви, както при прехвърлителя, така и при получателя, следва да са в **равен**

размер; за целта, получателя /Общината/ следва да бъде уведомен от прехвърлителя за стойността на прехвърлените активи и пасиви, отчетени по сметки 76 . С тази стойност получателят първоначално вписва в неговата отчетност получените/поетите/ активи и пасиви, в кореспонденция със сметки 76;

По отношение на **признаването на приходите от помощи и дарения** се въвежда прилагането на **отчетна процедура в края на годината за начисляване на корективи за вземания и задължения** по тези позиции и съответното сторниране на тези суми в началото на следващата година (подобно на процедурите за начисляване и сторниране на провизии за персонал и на корективите за вземания и задължения съгласно т. 49 от ДДС № 20/2004 г.).

За получените помощи и дарения, отчетени като приход по сметки от група 74 (подгрупи 741, 747, 748 и 749), следва в края на годината да се установи сумата на неусвоените средства и да се вземат счетоводни записвания по сметки от *подгрупа 740 Коректив на приходите от помощи и дарения* и сметка 4989 „Коректив за неусвоени помощи и дарения”, както следва:

коректив за неусвоени помощи и дарения - записване за текущата отчетна година:

Дт с/ки 740 Коректив на приходите от помощи и дарения

Кт с/ка 4989 Коректив за неусвоени помощи и дарения

сторно на коректив за неусвоени помощи и дарения - записване за следващата отчетна година чрез процедурата на „*червено сторно*” със същата стойност, като предходното записване:

Дт с/ки 740 Коректив на приходите от помощи и дарения червено сторно

Кт с/ка 4989 Коректив за неусвоени помощи и дарения червено сторно

Подобна процедура се прилага и за случаите, когато към края на отчетната година общината е извършила за своя сметка разходи и придобиване на активи, подлежащи на финансиране със средства от съответните помощи и дарения (т.е. към края на годината не е получила средствата от съответния донор). В тези случаи , на база на стойността на извършените разходи и придобити активи за своя сметка, извършва оценка на средствата, които тя очаква да получи. В оценката следва да се включат само тези суми на извършените разходи и придобити активи, които е реалистично да бъдат покрити/възстановени от съответния донор (например в тази оценка не би следвало да се включват суми, които няма да бъдат признати за допустими от съответния донор), като записванията са следните:

коректив за вземания за помощи и дарения - записване за текущата отчетна година:

Дт с/ка 4980 Коректив за вземания за помощи и дарения

Кт с/ки 740 Коректив на приходите от помощи и дарения

сторно на коректив за вземания за помощи и дарения - записване за следващата отчетна година чрез процедурата на „*червено сторно*” със стойността на предходното записване:

Дт с/ка 4980 Коректив за вземания за помощи и дарения червено сторно

Кт с/ки 740 Коректив на приходите от помощи и дарения червено сторно

Сметки 498 и 740 задължително се водят с чисти обороти, с оглед по дебитния оборот на *сметки 740* (респективно по кредитния оборот на *сметка 4989*) да се отразяват само корекциите за неусвоени помощи и дарения, а по кредитния оборот

на *сметка 740* (респективно по дебитния оборот на *сметка 4980*) – само корекциите за вземания за помощи и дарения.

Сметки 498 и 740 не се прилагат за случаите на начисляване на вземания/задължения за възстановяване на средства от помощи и дарения и свързани с тях наказателни лихви чрез сметки от *подгрупи 438 и 439* (.).

Тези разпоредби не се прилагат за:

- а) получаваните от общината средства от помощи и дарения чрез трансфер от други бюджетни организации;
- б) получаваните от общината чрез Разплащателната агенция към ДФ „Земеделие“ средства от директни плащания или суми по пазарни мерки, които се отчитат като приход в бюджетната организация-бенефициент съгласно т. 65 от ДДС № 06/2008 г. и т. 57 от ДДС 07/2008 г.;
- в) за помощите и даренията, които са предоставени безусловно (т.е. без наличието на съществени условия и клаузи на договори, чието неизпълнение води до възстановяване на средствата на съответния донор);
- г) за отчетените суми по *сметка 7450*;
- д) в други определени от МФ случаи, включително и когато общината е администратор на средства от Европейския съюз и по други международни програми.

Изложеното в този раздел се прилага и спрямо помощите и даренията в натура.

ХІІ. РАЗХОДИ

Прилагайки принципа на текущото начисляване, всички разходи възникнали за периода за който се отнасят, се начисляват независимо дали е извършено плащане или дали са налице средства за плащането им.

Всички разходни сметки, с изключение на тези от група 65, се приключват само чрез съответните сметки от групи 12, 13, и 14. Разходни сметки не могат да се приключват с приходни сметки.

При отчитане на разходите за провизии се дебитира съответната разходна сметка и се кредитира сметката за провизии. При установяване на конкретния вид, срок и размер на разходите, балансовата позиция на провизираното задължение се отписва срещу кредитиране на съответната сметка за установеното задължение. Отграничаването на сметките за провизии от сметките за установени и определими разходи е продиктувано от целите на бюджетирането, с оглед съпоставянето и анализа на конкретните разходни позиции на различните стадии от изпълнение на бюджета- поемане на ангажимент, начисляване на определено задължение и плащане. Разходите за персонала се провизират по реда на НСС 19, като се имат предвид очаквания брой дни и персонал. Прави се оценка на очаквания брой дни /а не пълния брой дни/ на натрупващите се отпуски /независимо за коя година се отнасят/ и броя на лицата, които ще ги ползват. Размера и структурата на провизиите за персонал включва както очакваната сума за отпуски, така и припадащата се сума за социални и здравни осигуровки.

ХІІІ. ПРИХОДИ

При отчитане на приходите от данъци, мита и такси с данъчен характер не е възможно пълно прилагане на принципа за текущото начисляване, затова е възприет

принципа за признаване на приходите на касова основа т. е има пълно равнение между приходите, отчетени в касовия отчет за изпълнение на бюджета и счетоводните записвания по съответните счетоводни сметки. Приходите от наеми, вещни права, арендни вноски и такси от ползване на детски градини и СПОХ се осчетоводяват в момента на тяхното възникване, като разликата на осчетоводените приходи по съответните приходни счетоводни сметки и тези, отразени в приходните параграфи в касовия отчет представлява начислени, но несъбрани приходи.

ОТЧИТАНЕ НА ПРИХОДИТЕ ОТ ТАКСИ ОТ ДЕТСКИ ГРАДИНИ И СПОХ

1. Отчитане на приходите от такси в ЦДГ и ОДЗ

1.1. Начисляване на приходите за такси за съответния месец:

Д-т с/ка 4887 *Вземания от други дебитори*

К-т с/ка 7051 *Приходи от такси в лева*

1.2. Внасяне на такси от задължените лица в касата на ДГ:

Д-т 5011 с/ка Касови наличности в лева

К-т с/ка 4887 *Вземания от други дебитори*

§ 27-01 "Общински такси за ползване на детски градини" (+)

Салдото по сметката 4887 ще дава информация за невнесените от родителите такси.

1.3. Внасяне на събраните такси за ползване на ДГ от касата в банковата бюджетна сметка /BG 31/ на общината :

А. счетоводно записване в ДГ:

Д-т с/ка 7051 *Приходи от такси в лева*

К-т с/ка 5011, 5013 *Касови наличности в лева*

§ 27-01 (-)

За изчистване на оборотите

Д-сметка 7051/ К-т с/ка 7051 - със снък +/-

Б. счетоводно записване в общината / при постъпване на сумите от BG31 в BG 26/

Д-т с/ка с/ка 5013 *Текущи банкови сметки в лева*

К-т сметка 7051 *Приходи от такси в лв. § 27-01*

2. Отчитане на приходи от СПОХ

2.1. За начисляване на дължимите такси

Ръководителят на СПОХ представя в счетоводството на общинска администрация справка за дължимите такси за съответния месец, като се съставя следната счетоводна статия:

Д-т с/ка 4887 "Вземания от други дебитори"

К-т с/ка 7051 "Приходи от такси в лева"

2.2. За внасяне на дължимите такси по бюджетната сметка на общината

Д-т с/ка 5013 "Текущи банкови сметки в лв."

К-т с/ка 4887 "Вземания от други дебитори"

§ 27-04 +/-

III. Приходи, събирани от Общински център за услуги

В началото на всеки месец се генерират фактури за наеми, като за дължимите наеми се съставя сч. статия:

Д-т сметка 411/ К-т с/ка от гр. 71

К-т сметка 4511

В края на всяко десетдневие отговорният касиер от Общинския център за услуги се отчита на старши счетоводителят на общината със сумите, събрани за периода, съгласно представения отчет, извлечен от програма "Акстър".

Старши счетоводителят на общината заприхождава получените суми .

За внесените суми се съставят следните сч.статии:

за приходи от наеми, за които има издадени фактури и дължимите суми са начислени по с/ка 411:

Д-т с/ка 5011/ К-т с/ка 411 § 24-05,24-06

за приходи от такси

Д-т с/ка 5011/ К-т с/ка гр.70 съответния пр.§

При постъпване на сумите от централизация по бюджетната сметка:

Д-т с/ка 5013/ К-т сметки 71,71 -съответните приходни §

XIV ЗАДБАЛАНСОВА ОТЧЕТНОСТ

1. Задбалансова отчетност за бюджетните показатели

„поети ангажменти”

По сметка 9200 се отчитат *наличностите* на поетите ангажменти, които са останали нереализирани към края на отчетния период.

Следва да се има предвид, че **обхватът на поетите ангажменти съгласно горепосочените легални дефиниции е по-широк от този, регламентиран в ДДС № 04/2010 г.** - те включват и поетите ангажменти за *разходите за командировки, таксите-ангажмент за банкови заеми*, както и за *разходите за наказателни лихви (без лихвите по дълга) и санкции, които не са публични вземания*

Всички изменения /потоци/ на поетите ангажменти се отчитат чрез сметки от подгр.980 "Поети ангажменти за разходи.

Освен отделните сметки за поемането и реализирането на ангажменти (сметки 9800, 9801 и 9803), за останалите изменения (потоци) на поетите ангажменти се използват :

-за вътрешни трансфери на поети ангажменти- сметка 9804. Тук се включват за отчитане всички прехвърляния (трансфери) на поети ангажменти в рамките на първостепенния разпоредител – както между отделни единици, така и между отделни отчетни групи (стопански области);

-за прехвърляне на ангажменти от/към други бюджетни организации- сметка 9805

- за прехвърляне на ангажменти от/към други предприятия-сметка 9806

-за изменения в обема/стойността на поетите ангажменти- сметка 9808

-при анулиране/канцелиране/на пети ангажменти- сметка 9809.Тук се отчита отписването на ангажмент, което произтича от прекратяване на договор по силата на клаузи в договора , обявяване на договорите за нищожни , изискване на нормативен акти и др.

Текущо през годината записванията по всички сметки от *подгрупа 980* (с изключение на *сметка 9801*) се взимат в кореспонденция със *сметка 9200* - при увеличение на поетите ангажменти съответната сметка от *подгрупа 980* се дебитира

срещу кредитиране на *сметка 9200*, а при намаление и анулиране (канцелиране) се съставя обратно записване – *сметка 9200 се дебитира срещу кредитиране на сметка от подгрупа 980*. В края на годината *всички* сметки от *подгрупа 980* (включително и *сметка 9801*) се приключват със *сметка 9989*.

Тъй като при *ангажиментите с незабавна реализация и приравнените на тях* моментът на възникването съвпада с момента на реализацията (чрез плащане или начисление на задължение), за тях не може да се отчита наличност.

За осчетоводяването на този вид ангажименти се дебитира *сметка 9801 „Възникнали ангажименти за разходи с незабавна реализация”* срещу кредитиране на *сметка 9803 „Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение*

2. Задбалансова отчетност за отразяване на националното и друго съфинансиране по международни проекти

Общината, в качеството си на бенефициент на средства по програми на ЕС и други международни програми и проекти ще отразява дела на общината, ЕС и другите международни организации, като използва задбалансовата *сметка 994 „Статистика за финансиране на разходи за сметка на бенефициенти, Европейския съюз и други донори”*.

Сметките от *подгрупа 994* се кредитират срещу дебитиране на *сметка 9989* с припадащата се сума на съответното финансиране (национално, на Европейския съюз и от други донори) в общия размер на разходите (включително и сумите за придобиване на активи). В определени случаи на корекции, ревизиране на приблизителни оценки и др. е възможно сметките от тази подгрупа да се дебитират. *Сметките от подгрупа 994 се приключват в края на годината в кореспонденция със сметка 9989*.

Записванията по тези сметки не е необходимо да се взимат при всеки извършен разход, а се извършват периодично /на тримесечие/, като се допускат и приблизителни оценки при изчисляването на относителния дял на съответния източник за финансиране, когато не може да се определи точно.

По сметките от *подгрупа 994 не* се отразява предоставено финансиране под формата на заем, а само сумите, които се предоставят безвъзмездно.

Сумата на съответното финансиране се изчислява, като заложеният в съответните програми и договори относителен дял/процент/ на съответния източник се приложи спрямо сумата на извършените за съответния период разходи, независимо как са финансирани плащанията до момента.

Съгласно т.113 е) от ДДС 14/30.12.2013г. **през 2014 г. общината няма да прилага** използването на *сметка 994 "Статистика за финансиране на разходи за сметка на бенефициенти, ЕС и други донори"*.

3. Осчетоводяването на издадените в полза на управляващи органи по международни програми записи на заповед, обезпечавачи получени авансови суми по договори за безвъзмездна финансова помощ се осчетоводяват в обл. "Бюджет" по задбалансова *сметка 9299 "Други кредитори по условни задължения"*.

4.Получените банкови гаранции, съгласно клаузите на сключени с изпълнители договори се осчетоводяват по *сметка 9214"Получени гаранции и поръчителства"* в съответната област, за която се отнася разхода/"Бюджет" или "СЕС"/, като при получаване на банковата гаранция се дебитира *сметка 9299* срещу кредитиране на *сметка 9981*.

5. По сметка 9912 "Просрочени публични общински вземания" се осчетоводяват несъбраните в нормативно определения срок вземания за такса за битови отпадъци, данък за недвижими имоти , пътен данък и др. публични вземания въз основа на подадена от отдел "Местни приходи" информация-извлечение на недоборите от информационната система. За тези просрочени вземания не се начислява провизия.

6. По сметка 9913 "Просрочени вземания от клиенти" осчетоводяват просрочените вземания от клиенти за отдадени под наем общински жилищни и нежилищни имоти и земя въз основа на месечна справка-извлечение от информационната система.

XV ИЗГОТВЯНЕ И ПРЕДСТАВЯНЕ НА ОБОРОТНИТЕ ВЕДОМОСТИ И КОНСОЛИДАЦИЯ

За целите на консолидиране в Министерство на финансите на счетоводната информация се изготвят оборотни ведомости поотделно за трите отчетни групи /стопански области/ - Бюджет, СЕС и ДСД.

Данните за състоянието по счетоводните сметки по тези оборотни ведомости са преди операциите за приключване. Процесът на обобщаване на отчетните данни се извършва освен на йерархическо и организационно ниво от всички второстепенни разпоредители към Община Сапарева баня като първостепенен разпоредител, но и по отделни отчетни групи. Община Сапарева баня като първостепенен разпоредител обобщава оборотните ведомости на второстепенните разпоредители , изготвя сборна оборотна ведомост и я представя в определените срокове на МФ и на Сметна палата за заверка. Второстепенните разпоредители представят в счетоводството на Общината оборотни ведомости всяко отчетно тримесечие. След представяне на годишните оборотна ведомости преди приключвателните операции второстепенните разпоредители представят и оборотни ведомости след приключване на сметки от група 6 и 7, копие от счетоводната справка със счетоводните записвания за приключване на сметките от гр.6 и гр.7 .

При реорганизиране /закриване на второстепенен разпоредител / , прехвърлените активи и пасиви се осчетоводяват чрез използването на с/ка 4500 и 7600 .Данните за сметките от раздели 6 и 7 и информацията на касова основа до края на годината се представят и обобщават самостоятелно , като данни за отделни отчетни единици. Приключването на сметките се извършва в края на годината по общия ред , съгласно указанията на МФ за годишното счетоводно приключване. След приключвателните операции в отчетността на закритите второстепенни разпоредители ще фигурират само салдата по сметки от група 10 и 11 , като сборът от тези салда следва да е равен на нула. В същата отчетна година се вземат и допълнителни счетоводни статии за приключване на сметки от гр.10 и гр.11 , при което тези сметки при закритите разпоредители се зануляват, а резултата и капитала се натрупва при първостепенния разпоредител.

Финансовите отчети, заедно с информацията на второстепенните разпоредители и всички справки към тях се съхраняват при главния счетоводител или при определено от него лице.

Гл.счетоводител: Л.Маргина

